

Nr 55.

Ankom till riksdagens kansli den 26 maj 1925 kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kungörelser om ny pension för vissa pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer ävensom med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

Under elfte huvudtiteln av den till innevarande års riksdag avlätna statsverkspropositionen hade Kungl. Maj:t, i avbidan på proposition i ämnet, under nedan omförmälda punkter föreslagit riksdagen:

under punkt 2: att till beredande av pensionstillägg åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer för budgetåret 1925—1926 beräkna ett extra förslagsanslag av 450,000 kronor;

under punkt 3: att till beredande av pensionsförhöjning åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer för budgetåret 1925—1926 beräkna ett extra förslagsanslag av 900,000 kronor;

under punkt 4: att till beredande av dyrtidstillägg åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer för budgetåret 1925—1926 beräkna ett extra förslagsanslag av 5,150,000 kronor;

under punkt 31: att till beredande av pensionstillägg åt f. d. militära befattningshavare m. fl. pensionärer för budgetåret 1925—1926 beräkna ett extra förslagsanslag av 460,000 kronor;

under punkt 32: att till beredande av pensionsförhöjning åt f. d. militära befattningshavare för budgetåret 1925—1926 beräkna ett extra förslagsanslag av 2,150,000 kronor; samt

under punkt 34: att till beredande av dyrtidstillägg åt f. d. militära befattningshavare för budgetåret 1925—1926 beräkna ett extra förslagsanslag av 2,200,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avläten, den 6 sistlidna mars dagtecknad, till bankoutskottet hänvisad proposition nr 198, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

1) antaga vid propositionen fogade

dels förslag till kungörelse med bestämmelser om ny pension för vissa pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer,

Bihang till riksdagens protokoll 1925. 8 saml. 42 häft. (Nr 55.)

dels förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer.

2) besluta, att kostnaderna för pensionstillägg, pensionsförhöjning och dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, vilka varit anställda vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk och statens domäner eller vid av nämnda verk övertagna företag eller inrättningar, skola bestridas av de medel, av vilka vederbörande verks omkostnader i övrigt bestridas;

3) för budgetåret 1925—1926 under elfte huvudtiteln såsom *extra* förslagsanslag anvisa

dels till pensionsreglering för f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer ett belopp av 2,400,000 kronor;

dels till dyrtidstillägg åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer ett belopp av 4,100,000 kronor;

dels till pensionsreglering för f. d. militära befattningshavare ett belopp av 2,670,000 kronor;

dels ock till dyrtidstillägg åt f. d. militära befattningshavare ett belopp av 2,200,000 kronor.

Slutligen har Kungl. Maj:t i samma proposition återkallat de i innevarande års statsverksproposition under elfte huvudtiteln gjorda framställningar om anvisande av extra anslag till tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare å 500 kronor, till tillfälliga understöd åt f. d. befattningshavare vid lotsverket å 4,890 kronor, till tillfälliga understöd åt avskedade underofficerare och vederlikar vid armén å 6,500 kronor, till tillfälligt understöd åt f. d. förrädsvaktmästare å 980 kronor, till tillfälliga understöd åt f. d. stammanskap vid marinen m. fl. å 2,600 kronor samt till tillfälliga understöd åt f. d. daglönare vid marinen å 9,080 kronor.

Beträffande sist omnämnda förslag har utskottet i sitt utlåtande angående regleringen av utgifterna under elfte huvudtiteln för riksdagen anmält, att berörda framställningar icke påkallade vidare åtgärd.

Vidare hava till utskottet remitterats två i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen inom första kammaren nr 289 av herrar *Julin* och *Bärg* samt inom andra kammaren nr 451 av herrar *Fjellman* och *Petersson* i Lerbäcksbyn.

Uti den förstnämnda motionen hemställes,

»att riksdagen med godkännande i övrigt av Kungl. Maj:ts i propositionen 198 framlagda förslag till pensionsreglering måtte besluta, att § 4 i kungörelsen med bestämmelser om ny pension för vissa pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer skall givas den avfattning 1921 års pensionskommitté föreslagit, och att riksdagen i sammanhang därmed måtte vidtaga den förändring i vederbörande anslagsposter, detta beslut nödvändiggör.»

I motionen II: 451 hemställes,

»att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 198 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta utreda på vad sätt en förbättring av pensionerna av äldre typ må kunna beredas änkor efter befattningshavare i statens tjänst samt därefter snarast möjligt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen må föranleda.»

Beträffande motiveringen till såväl propositionen som motionerna tillåter utskottet sig att, i den mån redogörelse här nedan ej lämnas, hänvisa till desamma.

Såsom framgår av statsrådsprotokollet, är Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition närmast föranledd av 1924 års riksdags skrivelse med begäran om utredning rörande möjligheten av förbättring av pensioner av äldre typ. Den ifrågavarande utredningen har verkställts av 1921 års pensionskommitté och innefattar förslag om pensionsförhöjning åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer samt f. d. militära befattningshavare. Det av kommittén i sådant avseende framlagda förslaget avser en allmän och definitiv reglering av nyss omförmälda pensioner. Kommittén har därvid framhållit, att någon direkt jämförelse mellan äldre och nyreglerade pensioner icke kunde äga rum, så länge dyrtidstilläggen å dessa utginge efter skilda grunder. Vid den ifrågasatta pensionsregleringen har därför sådan anordning ansetts böra vidtagas, att samma grunder för dyrtidstilläggets beräkning bleve gällande i fråga om alla pensioner till f. d. befattningshavare. För uppnående av detta syfte har kommittén såsom första led föreslagit en höjning av äldre pensioner med belopp så avpassade, att, vid tillämpande av de för nyreglerade pensioner gällande dyrtidstilläggsgrunderna, innehavarna av äldre pensioner komma i åtnjutande av sammanlagda pensions- och dyrtidstilläggsförmåner av i huvudsak oförändrad storlek.

Den förhöjning (förhöjning I), som sålunda skulle få karaktären av kompensation för minskade dyrtidstillägg, är avsedd att utgå till alla de pensionärer, vilka nu åtnjuta dyrtidstillägg efter gynnsammare grunder, ävensom till nytillkommande innehavare av motsvarande pensioner men icke till övriga pensionärer. Från förhöjning I hava sålunda uteslutits dels avskedade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare, vilka nu icke åtnjuta det dyrtidstillägg, som tillkommer innehavare av egentliga pensioner, dels ock innehavare av nyreglerade pensioner, beträffande vilka redan nu de mindre gynnsamma dyrtidstilläggsgrunderna äro tillämpliga. Med sistnämnda pensionärer har härvid jämförts f. d. landshövding, som pensionerats efter högre pensionsunderlag än 6,000 kronor.

Från pensionsförhöjningen hava vidare uteslutits vissa icke ordinarie befattningshavare vid Flyinge hingstdepå och stuteri samt Strömsholms hingstdepå, vilkas pensionering fastställts av innevarande års riksdag.

Utskottet.

Slutligen förutsattes, att pensioner, som av riksdagen komma att beviljas efter år 1925, till beloppet avpassas så, att de kunna betraktas såsom nyreglerade och sålunda icke komma i åtnjutande av förhöjning.

Kompensationsförhöjning har enligt förslaget jämväl tilldelats de grupper pensionärer, vilka icke varit i statens tjänst anställda, men likväl i avseende å rätt till dyrtidstillägg likställda med f. d. befattningshavare i statstjänst, dock endast tillsvidare.

Kommittén har särskilt erinrat, att nu ifrågavarande pensionsförhöjning (förhöjning I) icke skulle resultera i någon förbättring för pensionären i annat avseende än att han bleve i mindre grad beroende av det tillfälliga dyrtidstillägget; i stort sett skulle kostnaden för staten under nuvarande förhållanden icke heller påverkas av förändringen, som väl skulle öka kostnaden för själva pensionerna men samtidigt medföra motsvarande minskning av kostnaden för dyrtidstilläggen.

Kommittén har i en särskild tabell (tabell A), såsom bilaga fogad till kungörelsen i ämnet, låtit införa verkställda uträkningar rörande beloppen av förhöjning I.

Utöver förhöjning I, som endast vore en förberedande åtgärd för att möjliggöra en verklig pensionsreglering, har kommittén föreslagit en ytterligare förhöjning. I detta syfte har kommittén föreslagit, att, sedan pensionerna av äldre typ genom förhöjning I uppbringats till sådant läge, att samma dyrtidstilläggsgrunder, som gälla beträffande nyreglerade pensioner, kunna utan minskning i förmån tillämpas även å de förra, pensionernas ytterligare förhöjning (förhöjning II) skall — med vissa undantag och begränsningar — äga rum genom tillägg av två tredjedelar av skillnaden mellan summan av den äldre pensionen och förhöjning I, å ena sidan, samt, å andra sidan, vad som skulle hava tillkommit pensionären, om hans pension avpassats efter motsvarande nyreglerade pensionsunderlag respektive av kommittén beräknat särskilt, uteslutande för ändamålet avsett underlag. Beloppen av de sålunda föreslagna underlagen hava upptagits i bilaga till kungörelsen (tabell B).

Från erhållande av förhöjning II hava uteslutits f. d. befattningshavare vid armén och marinen, som kommit i åtnjutande av hel pensionsförbättring enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336). Vidare hava undantagits viss pensionerad icke-ordinarie personal vid telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk ävensom visst pensionerat manskap vid marinen samt vissa beställningshavare vid marinens daglönarkår, vilka grupper tidigare erhållit tilläggspension eller pensionsförbättring.

Då det beträffande vissa grupper av nyreglerade befattningar visat sig förordat med stor svårighet att fastställa underlag för beräkning av förhöjning II, har kommittén för dessa befattningshavargrupper förordat tillägg, avpassade efter pensionernas storlek.

De föreslagna bestämmelserna om pensionsförhöjning äro avsedda att

komma till tillämpning å såväl nu befintliga pensioner av äldre typ som sådana, vilka efter bestämmelsernas ikraftträdande må komma att beviljas.

Då enligt kommitténs förslag grunderna för beräkning av dyrtidstillägg a nyreglerade pensioner skulle i sak förbliva oförändrade samt dessa dyrtidstilläggsgrunder efter pensionsregleringens genomförande skulle komma att tillämpas jämväl å de nya pensioner, som efter förhöjning framgått ur pensionerna av äldre typ, har en omarbetning av dyrtidstilläggsförfattningen vidtagits.

Vid granskning av pensionskommitténs föreliggande förslag till en allmän och definitiv reglering av pensionerna av äldre typ har utskottet i likhet med departementschefen funnit detsamma principiellt tillfredsställande och tekniskt väl utformat. Den av kommittén föreslagna uppdelningen av pensionsregleringen i två särskilda led synes utskottet lämplig, företrädesvis med hänsyn till möjligheten att på ett rationellt sätt avvåga de förmåner, som synas böra tillkomma innehavarna av oreglerade pensioner. I detta avseende må framhållas, hurusom genom kompensationsförhöjningen (förhöjning I) pensionerna av äldre typ komma i ett sådant läge, att dyrtidstilläggsgrunder, som gälla beträffande nyreglerade pensioner, kunna utan minskning i förmån tillämpas även å dem. Vidare har vid fästställandet av den ytterligare förhöjningen (förhöjning II) nödig hänsyn kunnat tagas till de pensionsunderlag, som ligga till grund för motsvarande nyreglerade pensioner. *Utskottets yttrande.*

I de fall, da pensionen av äldre typ till beloppet ligger så nära nyreglerad pension för samma befattning, att en sådan förhöjning, varom nu är fråga, skulle uppbringa den förra till högre belopp än den nyreglerade pensionen, har pensionskommittén föreslagit en avkortning av förhöjningen. Kommittén har nämligen icke ansett det vara lämpligt, att den förhöjda pensionen sättes högre än den nyreglerade pensionen för samma befattning. I detta avseende har departementschefen framhållit, att förhöjningen avsåge att utgöra en kompensation för den minskning i dyrtidstilläggsförmånen, som innefattades i förslaget om övergång till enhetliga grunder för dyrtidstilläggsberäkning. Det syntes därför opåkallat, att den med förhöjningen avsedda anordningen skulle leda till minskning i vissa pensionärers sammanlagda förmåner. Någon avkortning av förhöjning I i nämnda fall borde därför icke äga rum. Utskottet delar denna departementschefens mening och har för den skull funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Enligt förslaget skulle vidare den pensionär, som vid tiden för pensionsregleringens genomförande åtnjutit vissa tillfälliga understöd, jämväl i fortsättningen få tillgodonjuta sådan förmån; och synes häremot icke vara något att erinra liksom icke heller mot det sätt för beräkning av pensionsförhöjningen, som för dessa fall i propositionen föreslagits.

Såsom förut omnämnts, innehåller tabell A uppgifter å uträknade förhöjningsbelopp. Tabellen upptager ej lägre årspensionsbelopp än 100 kronor.

Då emellertid, enligt vad utskottet inhämtat, från statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. utbetalas vissa pensioner, understigande 100 kronor, har utskottet ansett tabellen böra kompletteras och därvid funnit sig böra föreslå, att förhöjningen för dessa lägre pensioner fastställes till samma belopp eller 19 kronor, som avses för pensioner å 100 kronor.

Vad härefter angår den reella pensionsförhöjningen (förhöjning II) finner sig även utskottet i princip böra biträda kommitténs förslag. Denna förhöjning torde sålunda böra i huvudsak begränsas till de pensionärer, som enligt förslaget skulle komma i åtnjutande av pensionsförhöjning (förhöjning I) och som varit anställda i statens tjänst, med den ytterligare begränsning i tillämpningsområdet för förhöjningen II, som förslaget innehåller. Vidkommande storleken av förhöjning II har utskottet på de av departementschefen angivna skäl ansett, att densamma bör reduceras från av kommittén föreslagna två tredjedelar till hälften av skillnaden mellan summan av den äldre pensionen och förhöjning I, å ena sidan, samt, å andra sidan, vad som tillkommit pensionären, om hans pension avpassats efter motsvarande nyreglerat pensionsunderlag, respektive av kommittén föreslaget särskilt underlag. En sådan reduktion skulle för övrigt, såsom departementschefen erinrar, nedbringa statsverkets merkostnad för pensionsregleringen från omkring 3.800,000 kronor enligt pensionskommitténs förslag till omkring 2.900,000 kronor. En pensionsreglering enligt nu angivna grunder torde enligt utskottets mening få anses åstadkomma en skälig utjämning mellan äldre och nyare pensioner samt i övrigt medföra så betydande förbättringar i de förmåner, som tidigare tillkommit innehavare av äldre pension, att de föreslagna förhöjningarna måste anses tillgodose de krav, som med fog kunna ställas på en definitiv reglering av pensioner av äldre typ. Utskottet har under sådana förhållanden funnit sig icke böra biträda ovannämnda motion I: 289 utan ansluter sig till Kungl. Maj:ts förslag jämväl i denna del.

Från här ifrågavarande pensionsförhöjning hava, såsom redan nämnts, undantagits bland andra de pensionärer, som pensionerats enligt 1917 års reglementen för pensionskassorna för pensionering av viss icke-ordinarie personal vid telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk. Atskilliga av denna personal hava redan erhållit pensioner till belopp, motsvarande nyreglerade sådana, och lära därför icke kunna komma i åtnjutande av pensionsförhöjning. Emellertid torde i vissa andra fall pensionerna vara så låga, att en förhöjning skäligen synes böra komma i fråga. Ett förslag i sådant syfte måste emellertid göras till föremål för en ingående undersökning, vilken torde böra utföras genom Kungl. Maj:ts försorg, varefter frågan, därest så finnes lämpligt, snarast bör föreläggas riksdagen.

Vad beträffar de av kommittén beräknade, i tabell B omförmälda särskilda pensionsunderlag, har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet har emellertid med hänsyn till dessa underlags provisoriska karaktär och sättet för deras avvägande velat framhålla, att fastställande av nu nämnda underlag icke får anses innebära ett ställningstagande till en eventuell framtida lönerreglering för ifrågavarande grupper.

Med hänsyn till vad utskottet hemställt i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 127 angående provisorisk löne- och pensionsförbättring för reservstatspersonalen, torde de i tabell B för såväl arméns som marinens reservstater upptagna underlag böra ur förteckningen uteslutas.

Till belysning av den föreslagna pensionsregleringens verkningar har de uträknade förhöjningarnas storlek sammanställts i två tabeller, som finnas bilagda detta utlåtande. (Tab. 1 och 2.)

De av Kungl. Maj:t uti propositionen i övrigt föreslagna bestämmelserna rörande pensionsförbättring likasom det framlagda förslaget med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer hava icke givit utskottet anledning till erinran.

Kostnaderna för den föreslagna pensionsregleringen hava beräknats, vad angår f. d. civila befattningshavare m. fl. pensionärer till 2,400,000 kronor och vad beträffar f. d. militära befattningshavare till 2,670,000 kronor eller sammanlagt till 5,070,000 kronor. Häri ingå kostnaderna för de pensionstillägg m. fl. dylika tilläggsförmåner, som enligt riksdagens särskilda medgivande redan nu utgå såsom förbättring av vissa pensioner av äldre typ och i avseende å vilka någon ändring icke ifrågasatts. Föremärkta belopp torde böra uppföras såsom extra förslagsanslag under riksstatsens elfte huvudtitel. Från dessa anslag torde jämväl böra utbetalas de pensionstillägg, som alltjämt skola utgå till vissa änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl. och för närvarande bestridas från anslagen till pensionstillägg.

Kostnaderna för dyrtidstillägg hava beräknats, vad angår f. d. civila befattningshavare m. fl. pensionärer till 4,100,000 kronor samt i fråga om f. d. militära befattningshavare till 2,200,000 kronor eller sammanlagt till 6,300,000 kronor. Även dessa belopp torde böra anvisas såsom extra förslagsanslag under riksstatsens elfte huvudtitel.

I de sålunda angivna beloppen ingår icke kostnaden för pensionstillägg, pensionsförhöjning och dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare vid affärsverken, därför utgifterna synas böra bestridas av dessa verks egna medel.

Beträffande ovanberörda *motion II: 451* avgiver utskottet särskilt utlåtande.

Under åberopande av det anförda, får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition samt med avslag å motionen I: 289, må

1) antaga härvid fogade

dels förslag till kungörelse med bestämmelser om ny pension för vissa pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer (Bilaga I),

dels förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer (Bilaga II);

2) besluta, att kostnaderna för pensionstillägg, pensionsförhöjning och dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, vilka varit anställda vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk och statens domäner eller vid av nämnda verk övertagna företag eller inrättningar, skola bestridas av de medel, av vilka vederbörande verks omkostnader i övrigt bestridas; samt

3) för budgetåret 1925—1926 under elfte huvudtiteln såsom *extra* förslagsanslag anvisa

dels till pensionsreglering för f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer ett belopp av 2,400,000 kronor;

dels till dyrtidstillägg åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer ett belopp av 4,100,000 kronor;

dels till pensionsreglering för f. d. militära befattningshavare ett belopp av 2,670,000 kronor;

dels ock till dyrtidstillägg åt f. d. militära befattningshavare ett belopp av 2,200,000 kronor.

Stockholm den 26 maj 1925.

På bankoutskottets vägnar:

BERNH. ERIKSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: herrar *Gustafsson* i Stensholm, *Vindahl*, *Johansson* i Friggeråker, *Petersson* i Olovstorp, *Dalberg*, *Berge*, *Andersson* i Hägelåkra och *Östergren*; samt

av andra kammaren: herrar *Eriksson* i Grängesberg, *Winkler*, *Bäcklund*, *Lovén*, *Ryberg*, *Höglund*, *Johansson* i Edsbyn och *Uddenberg* i Varberg.

Reservation: se sid. 26.

Bilaga I.

Förslag

till

**kungörelse med bestämmelser om ny pension för vissa pensionerade
f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer.**

Häri genom förordnas som följer:

§ 1.

För pensionerad f. d. befattningshavare i statens tjänst skall med nedan angivna undantag och begränsningar fastställas ny pension genom att till pensionen (understödet), däri inberäknat vad pensionären tillkommer såsom pensionstillägg, pensionsförbättring eller annan dylik förmån av beskaffenhet att dyrtidstillägg därå kan utgå, lägges viss förhöjning på sätt nedan närmare stadgas.

§ 2.

1. Denna kungörelse äger icke tillämpning å:

a) avskedade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare;

b) f. d. befattningshavare, vilkens pension avpassats efter nyreglerat pensionsunderlag och som alltså pensionerats enligt föreskrifterna i lagen den 4 juni 1920 (nr 254) angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk eller i kungörelsen den 29 juni 1921 (nr 456) med bestämmelser för vissa tjänstemän vid statsdepartement och andra till den civila statsförvaltningen hörande verk i fråga om rätt till pension eller enligt andra dylika pensioneringsgrunder, som efter sistnämnda dag fastställts eller komma att fastställas för reglerande av pensionsförhållandena för befattningshavare i statens tjänst;

c) f. d. landshövding, vilkens pension avpassats efter högre pensionsunderlag än 6,000 kronor; samt

d) sådan f. d. befattningshavare vid Flyinge hingstdepå och stuteri eller vid Strömsholms hingstdepå, vilkens pension avpassats efter grunder, som fastställts vid 1925 års riksdag.

2. Den, som senare än vid 1925 års riksdag blivit genom särskilt beslut av riksdagen förklarad berättigad till pension från allmänna indragningsstaten eller särskilt verks medel, må icke komma i åtnjutande av pensionsförhöjning, varom i denna kungörelse är fråga, under annan förutsättning än att medgivande därtill av riksdagen särskilt lämnas.

3. Från åtnjutande av den pensionsförhöjning, som i § 4 avses, undantagas:

a) sådan f. d. beställningshavare, vilken kommit i åtnjutande av pensionsförbättring till sådant belopp, att sammanlagda förmånen uppgår till det pensionsbelopp, som finnes i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) angivet för den beställning, han vid avgången innehade, vare sig vederbörandes pensionsförbättring utgår direkt med tillämpning av de för pensionsförbättringen fastställda grunderna eller blivit genom särskilt beslut av riksdagen vederbörande beviljad till ett enligt samma grunder avpassat belopp;

b) sådana pensionärer, vilka pensionerats enligt bestämmelserna i något av de den 29 juni 1917 fastställda reglementen (nr 441—443) för pensionskassorna för pensionering av viss icke-ordinarie personal vid telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk;

c) sådant pensionerat manskap vid marinen, som utöver pension och tilläggspension bekommit ytterligare tilläggspension enligt riksdagens skrivelse den 18 maj 1920 (nr 243) och Kungl. Maj:ts brev den 4 juni samma år; samt

d) sådana pensionärer, vilkas pensioner avpassats efter de genom kungörelsen den 24 augusti 1920 (nr 645) fastställda grunder för pensionsförbättring åt vid marinen anställda daglönare.

§ 3.

1. Såsom kompensation för minskning i förmån till följd av förändrade grunder för beräkning av dyrtidstillägg förhöjes pensionen med belopp, som framgår av den i bifogade tabell A meddelade uträkning (förhöjning I); skolande i fall, där pensionens belopp icke slutar å helt tiotal kronor, förhöjningen beräknas å ett pensionsbelopp, avjämnat till närmast lägre hela tiotal kronor.

För f. d. befattningshavare i statens tjänst, som vid denna kungörelses ikraftträdande åtnjuter tillfälligt understöd, för vilket såsom villkor gäller, att understödet icke tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter, ökas förhöjning I med understödets belopp.

2. Pensionen och förhöjning I bilda tillsammans den nya pensionen, där icke ytterligare förhöjning (förhöjning II) enligt bestämmelserna i § 4 förekommer.

§ 4.

1. Där icke pensionen redan med den förhöjning, som i § 3 avses (förhöjning I), ökats intill eller utöver det belopp, som tillkommit pensionären, om hans pension avpassats efter det nyreglerade pensionsunderlag, som blivit gällande för hans tjänst eller motsvarande befattning, eller, så länge sådant nyreglerat pensionsunderlag icke föreligger, efter det underlag, som i den vid denna kungörelse fogade tabell B finnes angivet för den

tjänst, han innehaft, eller motsvarande befattning, utgår ytterligare förhöjning (förhöjning II) efter följande beräkning:

a) Föreligger för den tjänst, pensionären innehaft, eller motsvarande befattning nyreglerat pensionsunderlag, skall förhöjning II motsvara hälften av skillnaden mellan summan av pensionen och förhöjningen I, å ena sidan, samt, å andra sidan, det belopp, som skulle hava tillkommit pensionären, om hans pension avpassats efter nämnda pensionsunderlag.

b) Intill dess att nyreglerat pensionsunderlag, som i a) sägs, kan varda fastställt, skall i fall, där särskilt underlag för den tjänst, pensionären innehaft, eller motsvarande befattning finnes angivet i den vid denna kungörelse fogade tabell B, förhöjning II motsvara hälften av skillnaden mellan summan av pensionen och förhöjning I, å ena sidan, samt, å andra sidan, det belopp, som skulle hava tillkommit pensionären, om hans pension avpassats efter nämnda särskilda underlag. Sedan nyreglerat pensionsunderlag blivit fastställt, beräknas förhöjning II även i detta fall på sätt i a) sägs.

c) Där varken nyreglerat pensionsunderlag föreligger eller särskilt underlag finnes i förenämnda tabell B angivet för den tjänst, pensionären innehaft, eller motsvarande befattning, så ock då den befattning, i vilken vederbörande pensionerats, icke var ordinarie tjänst och ej heller tillhörde marinens månadslönarstat, skall förhöjning II allt efter här nedan i första kolumnen angiven summa av pension och förhöjning I utgå med i andra kolumnen angivet belopp eller efter där angivet procenttal av summan, med iakttagande av den för vissa fall i tredje kolumnen angivna begränsning av den nya pensionen:

A. Pension beviljad före år 1917 eller enligt grunder, som fastställts före nämnda år.

Summa av pension och förhöjning I kr.	Förhöjning II kr.	Ny pension högst kr.
t. o. m. 600	225	768
601— 825	175	972
826—1,000	150	1,068
1,001—1,500	75	—
över 1,500	5 procent	—

B. Pension beviljad efter ingången av år 1917 utan att därvid tillämpats grunder, som fastställts före nämnda tidpunkt.

Summa av pension och förhöjning I kr.	Förhöjning II kr.	Ny pension högst kr.
t. o. m. 600	150	696
601— 825	100	900
826—1,500	75	—
över 1,500	5 procent	—

2. Vid tillämpning av bestämmelserna i 1 mom. a) och b) här ovan skall iakttagas,

att, därest den tjänstegrupp, pensionären vid avgången tillhörde, sedermera till följd av omorganisation uppdelats på flera befattningsgrupper med olika pensionsunderlag, förhöjning II skall för sådan pensionär avpassas efter det nyreglerade pensionsunderlag eller det i tabell B angivna underlag, som gäller för den lägsta av sistnämnda befattningsgrupper, samt

att pensionär, som kommit i åtnjutande av pensionsförbättring enligt de i sådant hänseende för viss personal vid armén respektive marinen genom kungörelser den 20 augusti 1919 (nr 538), den 29 augusti samma år (nr 569) och den 9 juni 1922 (nr 335) fastställda grunder, icke må genom förhöjning II erhålla ny pension till högre belopp än som tillkommer den, vilken åtnjuter pensionsförbättring till sådant belopp, att hans sammanlagda förmån uppgår till det i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) angivna pensionsbeloppet för den beställning, som pensionären vid avgången innehade.

3. Pensionen samt förhöjningarna I och II bilda i fall, som i denna paragraf avses, tillsammans den nya pensionen.

§ 5.

Pension må icke genom pensionsförhöjning uppbringas till högre belopp än 9,000 kronor.

Där den nya pensionens belopp vid beräkning enligt bestämmelserna i § 3 eller § 4 befinnes icke vara i helt krontal jämnt delbart med tolv, skall beloppet avjämnas till närmast lägre sålunda delbara tal.

§ 6.

1. Där pensionär från mer än ett håll för samma tjänst åtnjuter pension av beskaffenhet, att förhöjning enligt bestämmelserna här ovan i denna kungörelse kan förekomma, skall vid beräkning av sådan förhöjning förmånernas sammanlagda belopp anses såsom en enda pension.

2. Där pensionär åtnjuter pension för mer än en tjänst samt någon av pensionerna är av beskaffenhet, att förhöjning I enligt bestämmelserna här ovan i denna kungörelse kan förekomma, skall förhöjning beräknas särskilt för varje dylik pension; och må förhöjning II åtnjutas endast under förutsättning att icke någon av pensionerna är sådan, som i § 2 avses, samt utgå allenast å en av pensionerna, nämligen den, som medför största förhöjning; skolandet i detta fall för beräkningen av såväl förhöjning I som förhöjning II eventuellt förefintligt pensionstillägg, som åtnjutes jämlikt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 360), fördelas på pensionerna i förhållande till deras belopp.

§ 7.

Pensionsförhöjning enligt de i § 3 stadgade grunder (förhöjning I) utgår tillsevidare jämväl till:

1) den, som utan tjänstgöringskyldighet åtnjuter avlöning på indragningsstat, dock att förhöjning icke må äga rum, då avlöningen avpassats efter något av de avlöningsreglementen, som omförmälas i § 4 av kungörelsen den 15 juni 1923 (nr 265) med allmänna grunder för dyrtidstilllägg åt befattningshavare i statens tjänst, eller efter likartade avlöningsgrunder;

2) f. d. lärare och lärarinnor vid folkskolor, högre folkskolor eller kommunala mellanskolor, vid småskolor eller vid mindre folkskolor, f. d. biträdande eller extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskolor, f. d. lärare och lärarinnor vid med folkskoleseminarier förenade övningsskolor, vid av landsting eller städer upprättade småskoleseminarier, vid privata småskoleseminarier, vid lappmarks ecklesiastikverks skolor, vid enskilda skolor och barnhem samt vid av landsting eller städer inrättade skyddshem ävensom f. d. veterinärer, sjuksköterskor och barnmorskor, samt därmed jämställda befattningshavare, vilka äro berättigade till pension från statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl.;

3) f. d. befattningshavare hos statens järnvägar, vilken enligt lagen den 12 mars 1886 (nr 7) angående ansvarighet för skada till följd av järnvägsdrift uppbär ersättning för skada, som han ådragit sig under förrättande av arbete i statens järnvägars tjänst;

4) f. d. befattningshavare hos enskilt företag, som numera övertagits av staten, därest han genom statens försorg uppbär pension eller understöd i sådan egenskap;

5) f. d. lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, vilka aningen av statsmedel åtnjuta tilläggspension, beräknad enligt de grunder, som angivas i kungörelsen den 31 december 1917 (nr 965) angående tilläggspensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna med däri sedermera vidtagna ändringar eller i kungörelsen den 18 november 1921 (nr 703) angående tilläggspensioner åt vissa vid statsunderstödda enskilda läroanstalter anställda lärarinnor, vilka avgå med pension med utgången av juni 1921, eller ock jämlikt samma grunder skulle varit berättigade till sådan tilläggspension, därest ej den reglementsenliga pensionen uppgått till eller överstigit det i kungörelsen stadgade maximibeloppet för totalpensionen;

6) f. d. befattningshavare vid undervisningsanstalter för dövstumma, skolhemmet i Vänersborg för blinda med komplicerat lyte, folkhögskolor och lantmannaskolor samt sinnesslöanstalter och vanförestalter, vilka äro berättigade till pension från dövstumläraernas pensionsanstalt; samt

7) f. d. lasaretsläkare och f. d. extra provinsialläkare, till vilkas pensionering bidrag lämnas av statsmedel:

och beräknas därvid förhöjningen i fall, som avses i 1), efter den utgående avlöningen, i de uti 2), 4) och 6) omnämnda fallen efter pensionen eller understödet, i fall, som angives i 3), efter ersättningens belopp, i de uti 5) avsedda fallen efter summan av de belopp, som utgå från vederbörande pensionsanstalter och såsom tilläggs pension av statsmedel, där sådan tilläggs pension förekommer, samt i fråga om de under 7) omnämnda f. d. befattningshavarna efter pensionsbeloppet med inberäkning av det belopp, som i förekommande fall utgår av landsting eller stad, dock att i sistnämnda fall förhöjningen utgår allenast med vad av den beräknade förhöjningen belöper å den av statsmedel utgående delen av pensionen.

§ 8.

Pensionsförhöjning tillkommer även sådan f. d. befattningshavare vid statens järnvägar, vilken åtnjuter pension från enskilda järnvägarnas pensionskassa eller med denna jämförlig pensionsinrättning; dock att pensionsförhöjning icke tillkommer den, som jämte sådan pension åtnjuter pension från statens järnvägar, avpassad enligt bestämmelserna i Kungl. Maj:ts brev den 4 juni 1920 angående rätt till pension för viss personal, som vid statens övertagande av enskilda järnvägar eller bandelar övergått i statens järnvägars tjänst.

F. d. befattningshavare vid numera av staten övertagen järnväg, vilken med pension avgått från tjänst vid järnvägen redan innan den övertagits av staten, likställes i fråga om pensionsförhöjning med pensionerad f. d. befattningshavare i statens tjänst; och skall därvid förhöjning II beräknas på sätt i § 4 mom. 1 e) sägs beträffande pension beviljad före år 1917 eller enligt grunder, som fastställts före nämnda år.

§ 9.

Vad rörande pensions åtnjutande och förverkande m. m. är stadgat skall i tillämpliga delar gälla beträffande den nya pension, som uppkommer enligt bestämmelserna i denna kungörelse.

§ 10.

De närmare föreskrifter, som kunna finnas erforderliga för tillämpning av dessa bestämmelser, meddelas av Kungl. Maj:t.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1925.

Tabell B, angivande det underlag, som vid anpassande av förhöjning II enligt bestämmelserna i §§ 3 och 4 av kungörelsen angående ny pension för vissa pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer skall gälla för pensionär, som pensionerats såsom innehavare av någon av nedan angivna befattningar.

Verk och befattning	Underlag, kr.	Verk och befattning	Underlag, kr.
Kanslisekreterare	4,476		
Häradshövding	6,996		
Auditör vid flottans station i Karlskrona	4,476		
Armén.			
Aktiv stat.			
<i>Officera</i> e			
Armefördelningschef och likställd generalperson	8,496		
Inspektör för kavalleriet	7,896		
Kommandant i Boden	7,896		
Militärbefälhavare på Gotland	7,896		
Överste	7,296		
Överstelöjtnant	6,036		
Chef för krigshögskolan	6,036		
Chef för krigsskolan	6,036		
Fältygmästare	6,036		
Chef för skjutskolan för infanteriet och kavalleriet	6,036		
Major	5,640		
Chef för artilleristaben	5,640		
Chef för artilleri- och ingenjörhögskolan	5,640		
Styresman vid artilleriets fabriker	5,640		
Tygmästare av 1. kl.	5,640		
Chef för ridskolan	5,640		
Chef för monteringsstyrelsen	5,640		
Kapten	4,644		
Ryttmästare	4,644		
Tygmästare av 2. kl.	4,644		
Löjtnant	3,036		
Underlöjtnant	1,800		
Fänrik	1,800		
<i>Underofficera</i> e			
Förvaltare vid intendenturkåren	3,000		
Redogörare vid ridskolan	3,000		
Musikdirektör, som avlagt musikdirektörsexamen vid musikaliska akademien	3,000		
Fanjunkare	2,604		
Styckjunkare	2,604		
Musikfanjunkare	2,604		
Musikstyckjunkare	2,604		
Tygunderofficer	2,604		
Sergeant	2,196		
Musiksergeant	2,196		
		<i>Fättläkarkåren.</i>	
		Generalfättläkare	8,496
		Överfättläkare	6,996
		Fättläkare	6,360
		Regementsläkare	5,724
		Överläkare, tillika chefsläkare vid garnisonssjukhuset i Stockholm ...	5,724
		Bataljonsläkare	4,476
		Överläkare med bataljonsläkares lön vid garnisonssjukhuset i Stockholm	4,476
		<i>Fältveterinärkåren.</i>	
		Överfältveterinär	6,996
		Fältveterinär	5,724
		Regementsveterinär	4,476
		Bataljonsveterinär	3,924
		<i>Förräds- och hantverksstaten.</i>	
		Tygingenjör	6,036
		Fabriksingenjör	6,036
		Öververkmästare	3,924
		Tygförvaltare av 1. kl.	3,684
		Fabriksförvaltare av 1. kl.	3,684
		Fortifikationskassör	3,684
		Departementsskrivare	3,444
		Besiktningrustmästare	3,444
		Tygverkmästare	3,444
		Verkmästare av 1. kl.	3,444
		Tygförvaltare av 2. kl.	3,036
		Verkmästare av 2. kl.	2,844
		Tygskrivare	2,436
		Fabriksskrivare	2,436
		Tyghantverkare	2,436
		Gevärshantverkare	2,436
		Hantverkare	2,436
		Fortmaskinist	2,436
		Förrädsvaktmästare	1,824
		<i>Polispersonalen.</i>	
		Poliskommissarie	3,444
		Polisöverkonstapel	2,436
		Poliskonstapel	2,160
		Marinen.	
		Aktiv stat.	
		<i>Officera</i> e	
		Flaggman	8,496
		Chef för kustartilleriet	8,496
		Kommandör	7,296

Verk och befattning	Underlag, kr.	Verk och befattning	Underlag, kr.
Överste	7,296		
Kommandörkapten av 1. gr.	6,036		
Överstelöjtnant	6,036		
Kommandörkapten av 2. gr.	5,640		
Major	5,640		
Kapten	4,644		
Löjtnant	3,036		
Underlöjtnant	1,800		
Fänrik	1,800		
<i>Underofficerare.</i>			
Musikdirektör, som avlagt musikdirektörsexamen vid musikaliska akademien	3,000		
Flaggunderofficer	2,604		
Underofficer av 1. gr.	2,604		
» » 2. »	2,196		
» » 3. »	1,836		
<i>Mariningenjörkåren.</i>			
Marinöverdirektör	7,896		
Marindirektör av 1. gr.	6,996		
» » 2. »	6,360		
Mariningenjör » 1. gr. 1. lönekl. ...	6,036		
» » 1. » 2. »	5,076		
» » 2. »	4,476		
Specialingenjör av 1. gr.	6,360		
» » 2. »	6,036		
» » 3. »	5,076		
<i>Marinintendenturkåren.</i>			
Marinöverintendent	7,296		
Förste marinintendent av 1. lönekl. ...	6,036		
» » » 2. »	5,640		
Marinintendent av 1. gr.	4,644		
» » 2. »	3,036		
Marinunderintendent	1,800		
<i>Marinläkarkåren.</i>			
Marinöverläkaren	7,296		
Förste marinläkare	6,360		
Marinläkare av 1. gr.	5,076		
<i>Månadslönurstaten.</i>			
Verkmästare	2,604		
Mästare	2,196		
<i>Flottans poliskår.</i>			
Överkonstapel, tillika poliskommisarie	2,844		
Överkonstapel, annan	2,436		
Konstapel	2,160		
<i>Marinförvaltningen.</i>			
Kemist	6,036		
Andre kemist	4,476		
		<i>Sjökrigsskolan.</i>	
		Lektor	4,476
		Statsmedicinska anstalten.	
		<i>Statens bakteriologiska laboratorium.</i>	
		Föreståndare	6,996
		Laborator	5,076
		Vaktmästare och preparator	1,920
		Stallförman	1,644
		<i>Statens rättskemiska laboratorium.</i>	
		Föreståndare	6,996
		Provinsialläkarstaten.	
		Förste provinsialläkare	6,996
		Provinsialläkare	6,000
		Läroanstalterna för barnmorskor.	
		Överlärare	6,360
		Lärare	3,240
		Överståthållarämbetet.	
		Överståthållare	8,496
		Underståthållare	7,896
		Sekreterare å kansliet	6,996
		Notarie » »	4,200
		Kanslist » »	3,240
		Landsstaten.	
		Lantränsmästare	4,200
		Fögderiförvaltningen.	
		Landsfogde	5,400
		Häradsskrivare	4,200
		Landsfiskal	3,444
		Kronofogde	4,476
		Länsman	3,444
		Väg- och vattenbyggnadsdistriktet.	
		Distriktschef	6,000
		Distriktsingenjör	3,000
		Naturhistoriska riksmuseet.	
		Intendent	6,996
		Förste konservator	3,444
		Konservator	3,036
		Preparator	1,920
		Maskinist	2,160
		Domkapitlens expeditioner.	
		Notarie vid domkapitlet i Uppsala, Växjö, Lund, Göteborg, Härnösand och Luleå	5,400

Verk och befattning	Underlag, kr.	Verk och befattning	Underlag, kr.
Notarie vid domkapitlet i Linköping, Skara, Strängnäs, Västerås och Karlstad	5,076		
Notarie vid domkapitlet i Visby	4,476		
Konsthögskolan.			
Professor i arkitektur	6,360		
» , annan	4,200		
Eldare	1,824		
Andre vaktmästare	1,644		
Portvakt	1,644		
Musikkonservatorium.			
Direktör	4,200		
Sekreterare	4,200		
Kamrerare	3,444		
Lärare i pianospelning, i orgelspelning, i harmonilära samt i elementar-, kyrko- och körsång	3,924		
Lärare i solospelning, i violinspelning samt i kontrapunkt, komposition och instrumentation	3,036		
Lärare i musikens historia och estetik	2,844		
Lärare i spelning å blåsinstrument av mässing	2,160		
Lärare i violinspelning och i klarinetspelning	1,824		
Lärare i pianostämning	1,380		
» i kontrabasspelning och i flöjtspelning	900		
Eldare	1,824		
Portvakt	1,500		
Tandläkarinstitutet.			
Lärare i protésyra och tandreglering	5,076		
Lärare i tandkirurgi	4,476		
Lärare i tandfyllningskonst	4,476		
Vaktmästare	1,824		
Farmacentiska institutet.			
Professor	6,360		
Laborator	4,476		
Tekniska högskolan.			
Professor	6,996		
Laboratorievaktmästare	1,824		
Maskinist	1,824		
Verkmästare	2,160		
Reparatör	1,824		
Chalmers tekniska institut.			
Professor	6,360		
Andre lärare	4,200		
Verkstadsingenjör	4,200		
Lärare i frihandsteckning	3,036		
Vaktmästare vid fysiska m. fl. institutioner	1,824		
Maskinist	1,920		
Gårdskar!	1,644		
		Högre lärarinneseminariet.	
		Manlig rektor	6,996
		Kvinnlig »	5,076
		Manlig lektor	5,076
		Kvinnlig »	4,476
		Ämneslärarinna	3,240
		Biträdande d:o	3,036
		Allmänna läroverken.	
		Rektor vid högre allmänna läroverk	6,996
		» » realskola	5,076
		Kvinnlig rektor vid statssamskola	4,476
		Lektor, manlig	5,076
		» kvinnlig	4,476
		Adjunkt, manlig	4,476
		» kvinnlig	3,444
		Ordinarie ämneslärarinna	3,036
		Folkskoleseminarierna	
		Manlig rektor	6,996
		Kvinnlig »	5,076
		Manlig lektor	5,076
		Kvinnlig »	4,476
		Manlig adjunkt å övergångsstad	4,476
		Kvinnlig » » »	3,444
		Folkskolinspektionen.	
		Folkskolinspektör	5,076
		Institutet och förskolan för blinda å Tomtebodå.	
		Rektor	6,996
		Ämneslärare	3,684
		Första lärarinna	3,240
		Ämneslärarinna	3,036
		Lärarinna	3,036
		Arbetslärare	3,240
		Handarbetslärarinna	2,610
		Lärarinna i hushåll	2,610
		Musiklärare	2,844
		Gymnastiklärare	1,920
		Förskolan för blinda i Växjö.	
		Rektor, manlig	4,476
		» kvinnlig	3,684
		Lärarinna	3,036
		Hantverksskolan i Kristinehamn för blinda.	
		Rektor	4,476
		Lärarinna	3,036
		Arbetslärare	3,240
		Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte.	
		Rektor, manlig	5,076
		» kvinnlig	4,476

Verk och befattning	Underlag, kr.	Verk och befattning	Underlag, kr.
Första lärarinna	3,240	Vaktmästare och preparator	1,920
Ämneslärarinna	3,036	Vaktmästare	1,824
Slöjdlärarinna	2,610	Stallförman	1,824
Husmoder	1,704		
Oversköterska	1,440	Veterinärstaten.	
Tekniska läroverken.		Länsveterinär	4,476
Rektor.....	6,996		
Lektor.....	5,076	Skogshögskolan.	
Maskinist och eldare	1,824	Professor	6,996
Laboratorievaktmästare	1,824	Lektor	5,724
Gymnastiska centralinstitutet.		Trädgårdsmästare och preparator ...	1,920
Overlärare	6,360	Vaktmästare och maskinist	1,824
Lärare	4,200	Portvakt och planteringsvakt	1,644
Lärarinna	3,444		
Portvakt	1,644	Statens skogsforsöksanstalt.	
Lantbruksingenjörstaten.		Föreståndare	6,996
Lantbruksingenjör	4,800	Förste skogsbiträde	3,036
Centralanstalten för försöksväsen-		Vaktmästare tillika portvakt, maski-	
det på jordbruksområdet.		nist och planteringsvakt	1,824
Avdelningsföreståndare	6,996	Lantmäteristaten.	
Överassistent	5,076	Överlantmätare	6,996
Laborator	5,076	Assistent	4,200
Vaktmästare	1,824	Distriktslantmätare	5,076
Lantbruksinstitutet.			
Professor	6,360	Bergsstaten.	
Laborator	4,476	Bergmästare	6,996
Veterinärhögskolan.		Gruvingenjör	5,076
Professor.....	6,996	Navigationsskolorna.	
Lärare i hovbeslag m. m.	5,076	Föreståndare för navigationsskolan i	
Vaktmästare och preparator	1,920	Kalmar	4,200
Verkmästare	1,920	D:o, annan	4,446
Vaktmästare	1,824	Lärare	3,684
Fodermarsk	1,824	Statens anstalt för pensionering	
Sjukvårdare	1,824	av folkskollärare.	
Ladugårdsförman	1,824	Verkställande direktör	6,996
Maskinist	1,824	Sekreterare.....	5,076
Portvakt och telefonvaktmästare	1,644	Kassör	5,076
Automobilförare	1,716	Bokhållare	4,200
Veterinärinrättningen i Skara.		Vaktmästare	1,824
Föreståndare, lektor	5,400	Flottans pensionskassa.	
Instruktionssmed	3,036	Kamrer	5,076
Statens veterinärbakteriologiska		Kassör	4,200
anstalt.		Förste revisor	4,200
Föreståndare	6,996	Andre »	3,240
Laborator	5,076	Assistent	2,700

Förslag

till

kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer.

Härigenom förordnas som följer:

§ 1.

F. d. befattningshavare i statens tjänst — avskedade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare därunder icke inbegripna — vilka äro berättigade till pension eller därmed jämförligt årligt understöd, som av Konung och riksdag till siffran bestämts eller eljest utgår efter av riksdagen prövade grunder, äga med här nedan angivna begränsningar uppbära dyrtidstillägg till pensionen eller understödet.

§ 2.

Dyrtidstillägg beräknas, i enlighet med vad i § 4 närmare stadgas, med ledning av det utav Kungl. Maj:t fastställda tal, som skall anses motsvara den efter ingången av augusti månad 1914 inträdda ökningen i levnadskostnader. Nytt sådant tal äger tillämpning från och med den månad, under vilken Kungl. Maj:ts beslut kungjorts, till den månad, under vilken Kungl. Maj:t må komma att fastställa annat tal.

§ 3.

Dyrtidstillägget utgår i förhållande till ett för månad beräknat tilläggsunderlag, bestämt på följande sätt.

Uppgår den å månad belöpande pensionen till 150 kronor eller därutöver, utgöres tilläggsunderlaget av pensionens belopp, dock högst 400 kronor.

Understiger pensionen 150 kronor för månad, motsvarar tilläggsunderlaget summan av pensionen och ett belopp av 30 kronor, dock att tilläggsunderlaget i sådant fall ej må överstiga 150 kronor och ej heller 160 procent av pensionsbeloppet.

§ 4.

Där annorlunda icke är i särskild ordning stadgat, utgår dyrtidstillägget i förhållande till tilläggsunderlaget efter ett procenttal, som med 16 enheter understiger hälften av talet för levnadskostnadsökningen och som i förekommande fall avjämnas till närmast lägre hela tal; dock att

beträffande f. d. befattningshavare, vilken vid början av det kalenderkvartal, som omfattar den månad, dyrtidstillägget avser, på grund av försörjningsplikt underhållit barn under 16 års ålder, dyrtidstillägget ökas med ett belopp, räknat efter 4 kronor för månad och varje sålunda underhållet barn, med iakttagande likväl, att dyrtidstillägget i förhållande till pensionen icke må överstiga dubbla talet av ovan omförmälda procenttal.

Förhöjning av dyrtidstillägg inträder icke på grund av försörjningsplikt för barn, som i egenskap av pensionär äger åtnjuta dyrtidstillägg av statsmedel. Barn, vars föräldrar båda åtnjuta dyrtidstillägg enligt denna kungörelse, räknas endast till den av föräldrarna, som åtnjuter den högsta pensionsförmånen, eller, om nämnda förmåner äro lika, till fadern. Gift kvinnlig f. d. befattningshavare, vilkens man icke såsom befattningshavare i statens tjänst eller innehavare av lärarbefattning vid annan läroanstalt än statens eller såsom pensionär är berättigad till dyrtidstillägg av statsmedel, äger för barn tillgodonjuta förhöjning av dyrtidstillägget endast om mannen är på grund av bristande arbetsförmåga väsentligt urständsat att bidra till familjens underhåll.

Dyrtidstillägg utgår ej å i tilläggsunderlaget ingående öretal, som överstiger fullt krontal. Vad av det beräknade dyrtidstillägget överskjuter helt krontal bortfaller.

§ 5.

Där f. d. befattningshavare från mer än ett håll åtnjuter pension, som i § 1 omförmäles, skola pensionernas sammanlagda belopp läggas till grund för beräkningen av dyrtidstillägget.

Åtnjuter pensionstagare dyrtidstillägg såsom befattningshavare i statens tjänst eller äger han såsom innehavare av lärarbefattning vid annan läroanstalt än statens uppbära dyrtidstillägg av statsmedel, må dyrtidstillägg till pension utgå endast å så stor del av pensionen, att denna sammanlagd med den avlöning, varå dyrtidstillägg utgår, ej överstiger 650 kronor per månad för det fall, att dyrtidstillägg å avlöningen skall beräknas efter § 3 i kungörelsen med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, och 800 kronor för månad, därest dyrtidstillägg å avlöningen skall beräknas enligt bestämmelserna i § 4 av nämnda kungörelse; och skall för bestämmande av tilläggsunderlag jämlikt § 3 här ovan ökning av pensionsbeloppet äga rum endast i den mån pensionen jämt avlöning, varå dyrtidstillägg utgår, icke överstiger 150 kronor för månad.

§ 6.

Dyrtidstillägg enligt här ovan för f. d. befattningshavare i statens tjänst stadgade grunder utgår jämväl till:

1:o den, som åtnjuter avlöning på indragningsstat utan tjänstgöringskyldighet; dock att till den, som på indragningsstat åtnjuter avlöning

enligt något av de i § 4 av kungörelsen med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst omförmälda avlöningsreglementen, dyrtidstillägget beräknas efter det procenttal, som stadgas i nämnda paragraf, och i övrigt enligt bestämmelserna här ovan;

2:o) f. d. lärare och lärarinnor vid folkskolor, högre folkskolor eller kommunala mellanskolor, vid småskolor eller vid mindre folkskolor, f. d. biträdande eller extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskolor, f. d. lärare och lärarinnor vid med folkskoleseminarier förenade övningsskolor, vid av landsting eller städer upprättade småskoleseminarier, vid privata småskoleseminarier, vid lappmarks eklekasiastikverks skolor, vid enskilda skolor och barnhem samt vid av landsting eller städer inrättade skyddshem ävensom f. d. veterinärer, sjuksköterskor och barnmorskor samt därmed jämställda befattningshavare, vilka äro berättigade till pension från statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl.;

3:o) f. d. befattningshavare hos statens järnvägar, vilken enligt lagen den 12 mars 1886 (nr 7) angående ansvarighet för skada i följd av järnvägs drift uppbär ersättning för skada, som han ådragit sig under för rättandet av arbete i statens järnvägars tjänst;

4:o) f. d. befattningshavare hos enskilt företag, som numera övertagits av staten, därest han genom statens försorg uppbär pension eller understöd i sådan egenskap;

5:o) f. d. lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, vilka antingen av statsmedel åtnjuta tilläggspension, beräknad enligt de grunder, som angivas i kungörelsen den 31 december 1917 (nr 965) angående tilläggspensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna med däri sedermera vidtagna ändringar eller i kungörelsen den 18 november 1921 (nr 703) angående tilläggspensioner åt vissa vid statsunderstödda enskilda läroanstalter anställda lärarinnor, vilka avgå med pension med utgången av juni 1921, eller ock jämlikt samma grunder skulle varit berättigade till sådan tilläggspension, därest ej den reglementsensliga pensionen uppgått till eller överstigit det i kungörelsen stadgade maximibeloppet för totalpensionen;

6:o) f. d. befattningshavare vid undervisningsanstalter för dövstumma, skolhemmet i Vänersborg för blinda med komplicerat lyte, folkhögskolor och lantmannaskolor samt sinnesslöanstalter och vanförestalter, vilka äro berättigade till pension från dövstumläraernas pensionsanstalt; samt

7:o) f. d. lasarettsläkare och f. d. extra provinsialläkare, till vilkas pensionering bidrag lämnas av statsmedel;

och beräknas därvid tilläggsunderlaget i fall, som avses i 1:o), efter den utgående avlöningen, i de i 2:o), 4:o) och 6:o) omförmälda fallen efter pensionen eller understödet, i fall, som angives i 3:o), efter ersättningens belopp, i de i 5:o) avsedda fall efter summan av de belopp, som utgå från vederbörande pensionsanstalter och såsom tilläggspension av statsmedel, där sådan tilläggspension förekommer samt i fråga om de under 7:o) om-

förmälda befattningshavare efter pensionsbeloppet, med inberäkning av det belopp, som i förekommande fall utgår av landsting eller stad, dock att i sistnämnda fall dyrtidstillägget utgår allenast med vad av det beräknade tillägget belöper å den av statsmedel utgående del av pensionen.

§ 7.

Till f. d. befattningshavare vid statens järnvägar utgående pension från enskilda järnvägarnas pensionskassa eller med denna jämförlig pensionsinrättning likställes i här ifrågakvarande avseende med pension av i § 1 angivet slag. Detsamma gäller beträffande dylik pension, som utgår till sådan f. d. befattningshavare vid numera av staten övertagen järnväg, vilken med pension avgått från tjänst vid järnvägen redan innan den övertagits av staten.

§ 8.

Om till dyrtidstillägg enligt denna kungörelse berättigad avlidit, innan detsamma till fullo utbetalts, övergår hans rätt härutinnan till stärbhuset; och utgår dyrtidstillägget i sådant fall för samma tid, för vilken pension får uppbäras.

§ 9.

Till hjälp vid dyrtidstilläggets uträkning utfärdar Kungl. Maj:t nödiga tabeller.

§ 10.

Dyrtidstillägget utbetalas i sammanhang med pension enligt de närmare föreskrifter, som av Kungl. Maj:t meddelas.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1925, från och med vilken dag kungörelsen den 15 juni 1923 (nr 266) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer upphör att gälla.

Tab. 1. Pensions- och dyrtidstilläggsförmåner före och efter pensionsregleringen genomförande, avseende vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst, kronor¹:

T j ä n s t (Nyreglerat pensions- underlag)	Före pensionsregleringen			Efter pensionsregleringen					Procen- tuell steg- ring av samman- lagda för- måner
	Pension + pensions- tillägg, pensions- förbättring m. m.	Dyrtids- tillägg	Summa	Förhöj- ning I	Förhöj- ning II	Ny pension	Dyrtids- tillägg	Summa	
Fanjunkare (2604)	1,050	521	1,571	186	684	1,920	408	2,328	47.9
	1,180	569	1,749	204	610	1,992	418	2,410	37.8
	1,625	666	2,291	269	355	2,244	471	2,715	18.5
	2,250	832	3,082	298	—	2,544	534	3,078	—
Kapten (4644)	1,720	666	2,386	252	1,336	3,300	693	3,993	67.4
	2,300	851	3,151	304	1,020	3,624	761	4,385	39.2
	2,720	1,006	3,726	360	782	3,852	808	4,660	25.1
	3,355	1,241	4,596	443	423	4,212	884	5,096	10.9
	3,990	1,476	5,466	528	—	4,512	947	5,459	—
Överste (7296)	4,500	1,665	6,165	657	1,069	6,216	1,008	7,224	17.2
	5,250	1,776	7,026	768	639	6,648	1,008	7,656	9.0
	6,000	1,776	7,776	768	240	7,008	1,008	8,016	3.1
	6,250	1,776	8,026	768	—	7,008	1,008	8,016	—
Vaktmästare, expedi- tionsvakt (1644)	780	421	1,201	151	356	1,284	345	1,629	35.6
	980	495	1,475	177	243	1,392	367	1,759	19.3
	1,080	532	1,612	190	187	1,452	378	1,830	13.5
	1,180	569	1,749	204	130	1,512	378	1,890	8.1
	1,200	577	1,777	206	119	1,524	378	1,902	7.0
Notarie, revisor (4200)	2,800	1,036	3,836	370	515	3,684	773	4,457	16.2
	3,700	1,369	5,069	489	5	4,188	879	5,067	—
Sekreterare, kam- rerare (5076)	4,000	1,480	5,480	529	273	4,800	1,008	5,808	6.0
	4,600	1,702	6,302	694	—	5,292	1,008	6,300	—
Länsmän, lands- fiskal (3444)	1,380	643	2,023	266	899	2,544	534	3,078	52.2
	1,720	666	2,386	252	736	2,700	567	3,267	36.9
	2,800	1,036	3,836	370	137	3,300	698	3,993	4.1
Läroverksadjunkt (4476)	3,400	1,258	4,658	450	313	4,152	871	5,023	7.8
	4,000	1,480	5,480	529	—	4,524	950	5,474	—
Professor av högre lönetyp (6996)	5,000	1,776	6,776	768	614	6,372	1,008	7,380	8.9
	5,600	1,776	7,376	768	314	6,672	1,008	7,680	4.1
Stationskarl (1644)	872	455	1,327	163	304	1,332	355	1,687	27.1
	1,138	554	1,692	197	154	1,488	378	1,866	10.3
	1,236	590	1,826	210	99	1,536	378	1,914	4.8
	1,320	621	1,941	244	40	1,596	378	1,974	1.7
	1,386	646	2,032	266	—	1,644	378	2,022	—
Stationsmästare på 5:e kl. st., lokomo- tivismästare, över- banmästare (3240)	1,884	697	2,581	249	553	2,676	561	3,237	25.4
	2,024	748	2,772	267	474	2,760	579	3,339	20.5
	2,202	814	3,016	291	373	2,856	599	3,455	14.6
	2,560	947	3,507	339	170	3,060	642	3,702	5.6
	2,660	984	3,644	352	114	3,120	655	3,775	3.6

¹ Dyrtidstilläggen äro beräknade vid en levnadskostnadsindex av 175 och för pensionär utan barn. Vid beräkningen har hänsyn icke tagits till i § 4 sista stycket av gällande kungörelse i ämnet föreskrivna avrundningar.

Tab. 2. Pensions- och dyrtidstilläggsförmåner före och efter pensionsregleringens genomförande avseende s. k. riksdagspensioner beviljade efter ingången av år 1917, kronor¹:

Före pensionsregleringen			Efter pensionsregleringen					Procentuell stegring av sammanlagda förmåner
Pension + pensions-tillägg	Dyrtids-tillägg	Summa	Förhöjning I	Förhöjning II	Ny pension	Dyrtids-tillägg	Summa	
100	59	159	19	150	264	88	352	121.4
200	118	318	38	150	384	129	513	61.3
300	177	477	57	150	504	169	673	41.1
400	236	636	77	150	624	206	830	30.5
500	296	796	96	100	696	221	917	15.2
600	355	955	127	100	816	246	1,062	11.2
700	392	1,092	140	75	912	267	1,179	8.0
800	429	1,229	153	75	1,020	289	1,309	6.5
900	466	1,366	167	75	1,140	315	1,455	6.5
1,000	503	1,503	180	75	1,248	337	1,585	5.5
1,100	540	1,640	193	75	1,368	362	1,730	5.5
1,200	577	1,777	206	75	1,476	378	1,854	4.8
1,300	614	1,914	236	76	1,608	378	1,986	3.8
1,400	651	2,051	273	83	1,752	378	2,130	3.9
1,500	666	2,166	288	89	1,872	393	2,265	4.6
1,600	666	2,266	273	93	1,956	410	2,366	4.4
1,700	666	2,366	255	97	2,052	430	2,482	4.9
1,800	666	2,466	238	101	2,136	448	2,584	4.8
1,900	703	2,603	251	107	2,256	473	2,729	4.8
2,000	740	2,740	264	113	2,376	498	2,874	4.9
2,500	925	3,425	331	141	2,964	622	3,586	4.7
3,000	1,110	4,110	397	169	3,564	748	4,312	4.9
3,500	1,295	4,795	463	198	4,152	871	5,023	4.8
4,000	1,480	5,480	529	226	4,752	997	5,749	4.9
4,500	1,665	6,165	657	257	5,412	1,008	6,420	4.1
5,000	1,776	6,776	768	288	6,048	1,008	7,056	4.1
5,500	1,776	7,276	768	313	6,576	1,008	7,584	4.2
6,000	1,776	7,776	768	338	7,104	1,008	8,112	4.3

¹ Dyrtidstilläggen äro beräknade vid en levnadskostnadsindex av 175 och för pensionär utan barn. Vid beräkningen har hänsyn icke tagits till i § 4 sista stycket av gällande kungörelse föreskrivna avrundningar.

Reservation

av herrar *Bäcklund*, *Lovén* och *Höglund*, vilka anført följande:

»Då vi, i likhet med motionärerna herrar *Julin* och *Bärg*, ansett, att den i förslaget omförmälda reella pensionsförhöjningen (förhöjning II) bör fastställas i överensstämmelse med pensionskommitténs förslag till *två tredjedelar* av skillnaden mellan summan av den äldre pensionen och förhöjning I, å ena sidan, samt, å andra sidan, vad som tillkommit pensionären, om hans pension avpassats efter motsvarande nyreglerat pensionsunderlag, respektive av kommittén föreslaget särskilt underlag, hemställa vi,

att riksdagen, med bifall till motionen I: 289, må
1:o besluta, att i § 4 mom. 1 a) och b) av förslaget till kungörelse i ämnet (Bilaga I) orden '*hälften av skillnaden*' skola utbytas mot orden '*två tredjedelar av skillnaden*'; samt

2:o vid bifall till vad här ovan under 1:o föreslagits, för budgetåret 1925—1926 under elfte huvudtiteln såsom *extra* förslagsanslag anvisa

dels till pensionsreglering för f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer ett belopp av 2,530,000 kronor;

dels till dyrtidstillägg åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer ett belopp av 4,125,000 kronor;

dels till pensionsreglering för f. d. militära befattningshavare ett belopp av 3,080,000 kronor;

dels ock till dyrtidstillägg åt f. d. militära befattningshavare ett belopp av 2,290,000 kronor.»

Därest ett i bankoutskottets utlåtande nr 66 i fråga om pensionsförhållanden för reservstatspersonal reservationsvis framställt yrkande vinner riksdagens bifall och således från i nämnda utlåtande avsedd pensionsreglering undantagas beställningshavare, vilka avgått eller avgå före den 1 juli 1925, böra, såsom i reservationen angivits, dessa beställningshavare komma i åtnjutande av den allmänna pensionsförhöjning, varom här är fråga (förhöjning II). För ändamålet erfordras en komplettering av den vid kungörelsen i ämnet fogade tabellen B; och få vi under berörda förutsättning hemställa, att i nämnda tabell införes följande tillägg:

Armén.		Marinen.	
Reservstaten.		Reservstaten.	
Generalmajor.....	6,650	Kommendörkapten av 1. gr.....	4,900
Överste i högre lönekl.	5,700	» » 2. » (major).....	4,300
Överste i lägre lönekl.	5,300	Kompaniofficer i högsta lönekl.	2,500
Major	4,300	» » i mellersta lönekl.	2,000
Kompaniofficer i högsta lönekl.	2,500	» » i lägsta lönekl.....	1,450
» » i mellersta lönekl.	2,000	Underofficer i högre lönekl.	1,400
» » i lägsta lönekl.	1,450	» » i lägre lönekl.	1,100
Underofficer i högre lönekl.	1,400		
» » i lägre lönekl.	1,100		
Fältläkare	5,300		
Regementsläkare	4,300		
Bataljonsläkare	2,500		